

at levere til foreningen. Virksomhederne afviste denne henstilling, og kort efter trådte foreningen i likvidation, således at det principielle spørgsmål ikke blev afgjort.

Overfor en tredje gruppe af leverandører, som ikke indtog nogen dominerende stilling indenfor branchen, men som hver for sig forhandlede en række kendte mærkevarer, der er af betydning for enhver velassorteret kolonialforretning, fandt man, at spørgsmålet om hjemmelen til at påbyde levering var så tvivlsomt, at man end ikke ville rette henstilling til de pågældende om levering.

Eksempel 3.

Mellem foreninger af fabrikanter og importører af landbrugsmaskiner på den ene side og foreninger af maskinhandlere og smedemestre på den anden side har der siden 1934 bestået en overenskomst (registr. nr. 702), der bl. a. i § 1 havde en bestemmelse, der udelukkede salg til landboernes kooperative sammenslutninger.

Efter henstilling fra priskontrolrådet blev denne bestemmelse ophævet i 1951.

Af en artikel i andelsbladet for 1. oktober 1953, side 1038, fremgik det imidlertid, at et medlem af fabrikantforeningen — uanset ophævelsen af ovennævnte bestemmelse — nægtede at levere varer til en maskinindkøbsforening. I den pågældende artikel er citeret følgende to skrivelser fra fabrikanten til maskinindkøbsforeningen:

„Idet vi refererer til Deres venlige telefoniske forespørgsel i lørdags af ovennævnte maskiner, beklager vi at måtte meddele Dem, at vi ikke ser os i stand til at levere disse, blandt andet af den grund, at vi i den sidste tid har haft så mange ordrer, at det vil knibe med at følge dem op. Vi har to gange i år fordoblet den oprindelig planlagte produktion og vil gerne gøre det igen, men det ser for tiden ud til, at de nødvendige materialer i så fald ikke kan komme rettidigt fra værk.

Dertil kommer, som det vil være Dem bekendt, at vort medlemsskab af landbrugsmaskinfabrikantforeningen påfører os visse forpligtelser, der, uanset hvordan man iøvrigt ser herpå, såvel juridisk som moralsk må overholdes, idet de var os bekendt ved vor optagelse i foreningen.

Vi beklager derfor at måtte afstå fra at modtage den os påtænkte ordre.

Med venlig hilsen

(underskrift)“

Andels-Maskinindkøbet skrev og gjorde opmærksom på, at firmaets juridiske forpligtelser, som man påberåber sig, er ophævet.

Firmaet svarede:

„Tak for Deres venlige brev af g.d.

Det er rigtigt, at rent juridisk er paragraf 1 i overenskomsten af maj ophævet, og derfor vil der ikke kunne pålægges os noget juridisk ansvar for at handle med andels-selskaber.

Noget andet er, at medlemmerne af forhandlerorganisationerne har opretholdt deres tidligere syn på sagen, og selvom de ikke kan iværksætte nogen egentlig boykot af en fabrikant, der leverer til andelsselskaberne, så vil der, sådan som forholdene nu engang er i praksis, let blive en del ubehageligheder alligevel, og da vi har den glæde at tælle ca. 2 000 forhandlere i vor kundekreds, vil De forstå, hvilke konsekvenser det kan få for os. Men som sagt har vi i forvejen leveringsvanskeligheder, hvad undertegnede ikke var klar over under vor telefonsamtale, så selvom vi ville beslutte os til at sætte os ud over nævnte forhold, ville vi alligevel ikke på indeværende tidspunkt kunne påtage os den nævnte leverance.

Vi takker påny for den påtænkte ordre og håber, at forholdene engang må ændre sig også på dette felt.

Med venlig hilsen

(underskrift)“

Ved en forhandling i prisdirektoratet oplyste en repræsentant for maskinindkøbsforeningen, at denne fortsat havde vanskeligheder ved at skaffe sig varer fra fabrikantforeningens medlemmer, og at ophævelsen af § 1 i overenskomsten efter hans mening ikke havde haft nogen praktisk betydning. Efter den gældende prisaftalelov er der ikke hjemmel til at påbyde levering i et tilfælde som det omhandlede, hvor der er flere leverandører.

Eksempel 4.

Mellem 4 fabrikker, der har hele produktionen af den pågældende vare, og en gros-